

[Knud Damgaard]

Det er derfor vor opfattelse, at tiden nu er inde til at fremme tillidsskabende foranstaltninger, der kan føre til afspænding. Opbruds- og tøbrudstendenser må kunne føre til resultater, hvis viljen er til stede hos begge parter.

Er der tegn på den vilje i vor del af verden? Der er i hvert fald eksempler, som kan tolkes i den retning. FOFA, som er planen om efter et første angreb at kunne mindske en anden angrebsbølge gennem ødelæggelse af modpartens forsyningslinjer, flypladser m.v., var til debat i NATOs parlamentarikerforsamling. En resolution, der gik imod FOFA, blev vedtaget bl.a. med den begrundelse, at man mente, at modpartens angreb doktrin ville lægge vægten på et første slags gennembrudskraft. Disse synspunkter blev støttet stærkt fra vesttysk side.

Et andet tegn er baseret på en resolution forelagt i samme forum af den videnskabelige, tekniske komité og militærkomiteen i fællesskab. Det var en i ordvalg moderat resolution, som imidlertid startede med at byde præsident Reagans ambitiøse anti-ballistiske-missile-defense-system velkommen. Resolutionen blev nedstemt i begge komiteer. Det spillede efter min mening en væsentlig rolle, at der i dette program ligger ikke blot en forlængelse, men en udbygning af det uhyrlige atomvåbenkapløb.

Vi står over for et opbrud i NATO-strategien. I de forløbne år har vi oplevet en udvikling fra Eisenhowers massive gengældelsesdoktrin, som blev udhulet af Sovjets paritet på atomvåben. Vi fik under Kennedy flexible-response-strategien, som nu også er under debat.

Reagans ambitiøse afværgesystem vil selv i bedste fald formentlig være utroværdigt i Europa. Det fremgår af den almindelige debat om militære doktriner, at der er stor usikkerhed omkring dem. Det berettiger til en mere dybtgående debat ved passende lejlighed. Mange har f.eks. den opfattelse, at den såkaldt Airland Battle er en ny NATO-doktrin. Det er ikke tilfældet. Det er en amerikansk metode for et samspil mellem hær- og luftstyrker. Også Airland Battle-2000 giver anledning til misforståelser. Det er en amerikansk version om operative vilkår gældende fra årtusindskiftet. Til den tid er vi faktisk mange der håber på at verden er blevet mere fredelig at leve i.

Det afgørende for socialdemokratiet er, at situationen i dag synes at rumme mulighed for at fremme skridt henimod afspænding. Vi vil derfor ikke pålægge regeringen på dette tidspunkt at tage stilling til FOFA, men insistere på, at regeringen nu med styrke og overbevisning lægger de beslutninger frem, der er vedtaget her i folketinget, og som alle rummer elementer til befordring af tillidsskabende virksomhed.

Arentoft (KF):

Dette beslutningsforslag fra VS og SF vedrører FOFA, Follow-On-Forces-Attack. Det må være ordet »angreb«, der er faldet forslagsstillerne for brystet, men ordet »attack« eller angreb går på én, der angriber NATO, og er ikke noget med, at NATO vil angribe.

Det er, som forsvarsministeren sagde, når man henviser til bemærkningerne, hvor der står:

»Efter hvad der hidtil er sluppet ud om sagen, er et af hovedproblemerne i den nye doktrin, at den indeholder nogle af hovedelementerne fra den offensive USA-doktrin, Airland Battle, bl.a. det såkaldte dybe slag.«

Dér understregede forsvarsministeren, at det er ikke nogen doktrin, men et foreløbigt planlægningsinstrument.

Jeg kunne også tænke mig lige at citere lidt mere fra bemærkningerne, hvor der står:

»Hertil kommer de vurderinger af FOFA, som det socialdemokratiske forbundsmedlem Karsten Voigt ifølge Information den 13. november 1984 har fremlagt i en rapport om sagen. Voigt mener, at FOFA allerede er forældet, da Sovjetunionen foretager ændringer i sine doktriner, der skulle hindre FOFA i at få betydning.

Ifølge disse oplysninger vil Sovjetunionen lægge hovedvægten på første angrebsbølge, hvorfor det skulle være af mindre betydning at ramme anden og tredje bølge.«

Ligesom hr. Knud Damgaard refererede til mødet i parlamentarikerforsamlingen her 12.-16. november, kan jeg oplyse, at jeg sad i militærkomiteen, da den rapport, hvor Karsten Voigt står som forfatter, om det konventionelle forsvar i Europa – i øvrigt er rapporten ikke vedtaget endnu – blev debatteret, og jeg var med til den debat, der var om rapporten. Der står på rapportens side 19, pkt.